

**IZVJEŠĆE O PROCEDURI PREKOMJERNOGA PRORAČUNSKOG MANJKA I RAZINI DUGA
OPĆE DRŽAVE, REPUBLIKA HRVATSKA, TRAVANJ 2021. (ESA 2010)**
*EXCESSIVE DEFICIT PROCEDURE REPORT, REPUBLIC OF CROATIA, APRIL 2021
(ESA 2010)*

Državni zavod za statistiku objavljuje proračunski manjak (deficit) i razinu duga opće države iskazane u Izvješću o prekomjernome proračunskom manjku (deficitu) i razini duga opće države (travanjsko izvješće) za razdoblje od 2017. do 2020. prema metodologiji Europskog sustava nacionalnih i regionalnih računa (ESA-e 2010) i Priručniku o deficitu i dugu opće države.

Fiskalni nadzor Europske komisije nad zemljama članicama temelji se na Izvješću o prekomjernome proračunskom manjku i razini duga opće države. Ugovorom iz Maastrichta uspostavljena su dva glavna kriterija fiskalnog nadzora: udio proračunskog manjka (deficita) opće države zemlje članice ne smije biti veći od 3% BDP-a, a konsolidirani dug opće države veći od 60% BDP-a.

Ovo izvješće podnosi se Europskoj komisiji (Eurostatu) dva puta godišnje – na kraju ožujka (travanjsko izvješće) i na kraju rujna (listopadsko izvješće). Izvješće se odnosi na razdoblje posljednje četiri godine i za tekuću godinu, u kojoj su podaci za tekuću godinu bazirani na prognozama Ministarstva financija. Nacionalni statistički uredi obvezni su objaviti izvješće na svojim internetskim stranicama.

U 2020. deficit konsolidirane opće države iznosio je -27 499 milijuna kuna, odnosno 7,4% BDP-a, dok je u 2019. suficit iznosio 1 199 milijuna kuna ili 0,3% BDP-a. U 2018. suficit je iznosio 863 milijuna kuna ili 0,2% BDP-a, dok je u 2017. suficit bio jednak 2 796 milijuna kuna ili 0,8% BDP-a.

Konsolidirani dug na kraju 2020. iznosio je 329 684 milijuna kuna ili 88,7% BDP-a, dok je u 2019. iznosio 292 920 milijuna kuna, odnosno 72,8% BDP-a. U 2018. dug je iznosio 286 277 milijuna kuna, odnosno 74,3% BDP-a, dok je u 2017. iznosio 285 108 milijuna kuna, odnosno 77,6% BDP-a.

Velik utjecaj na iznos deficita u 2020. imao je deficit proračunskog salda državnog proračuna u iznosu od -21 982 milijuna kuna ili 5,9% BDP-a, što je pogoršanje u odnosu na prethodnu godinu za 22 032 milijuna kuna. Razlog tako visoka manjka proizlazi iz pada cjelokupne gospodarske aktivnosti zbog pandemije bolesti COVID-19, koja je ponajprije imala znatan utjecaj na pad poreznih prihoda i socijalnih doprinosa. S druge strane, Vlada Republike Hrvatske poduzela je dalekosežne mjere na rashodnoj strani proračuna radi očuvanja radnih mjesta kod poslodavaca kojima je zbog posebnih okolnosti narušena gospodarska aktivnost te radi financiranja troškova za očuvanje zdravlja građana.

U 2020. porezi na proizvodnju i uvoz prikupljeni su u iznosu od 70 704 milijuna kuna, što je pad od 13,0% u odnosu na 2019., dok su tekući porezi na dohodak i bogatstvo prikupljeni u iznosu od 25 076 milijuna kuna, odnosno 6,0% manje nego u prethodnoj godini. Nadalje, prihodi od neto socijalnih doprinosa u 2020. iznosili su 45 069 milijuna kuna, što je 4,8% manje nego 2019.

Porezi i socijalni doprinosi prema obračunu nacionalnih računa jesu podaci o državnim novčanim primicima koji su prilagođeni metodologiji ESA-e na način da se primjenjuje metoda vremenskog prilagođavanja (metoda TAC).

The Croatian Bureau of Statistics issues the general government deficit and debt data based on the figures reported in the Excessive Deficit Procedure Report (the April Notification) for the period from 2017 to 2020 according to the European System of National and Regional Accounts (ESA 2010) methodology and the Manual on Government Deficit and Debt.

The fiscal surveillance of the European Union over the Member States is based on the Excessive Deficit Procedure Report. The Maastricht Treaty defines two main criteria of the fiscal surveillance: a deficit-to-GDP ratio and a debt-to-GDP ratio must not exceed the reference values of 3% and 60%, respectively.

This EDP Report is submitted to the European Commission (Eurostat) twice a year – at the end of March (called the April Notification) and the end of September (the October Notification). The EDP Report refers to the last four-year period and for the current year in which current-year data are based on the Ministry of Finance forecast. National statistical offices are obliged to publish the EDP Report on their web sites.

In 2020, the consolidated general government deficit amounted to -27 499 million kuna, or 7.4% of GDP, while in 2019, the surplus amounted to 1 199 million kuna, or 0.3% of GDP. In 2018, the surplus amounted to 863 million kuna, or 0.2% of GDP, while in 2017, the surplus was equal to 2 796 million kuna, or 0.8% of GDP.

The consolidated debt at the end of 2020 amounted to 329 684 million kuna, or 88.7% of GDP, while in 2019, it amounted to 292 920 million kuna, or 72.8% of GDP. In 2018, the debt amounted to 286 277 million kuna, or 74.3% of GDP, while in 2017, it was 285 108 million kuna, or 77.6% of GDP.

The deficit of -21 982 million kuna, or 5.9% of GDP, in the achieved working balance of the State Budget had a big impact on the deficit amount in 2020, which is a deterioration of 22 032 million kuna compared to the previous year. The reason for such a high deficit of the working balance of the State Budget is the decline in overall economic activity due to the COVID-19 pandemic, which primarily had a significant impact on the tax revenues and social contributions decrease. On the other hand, the Government of the Republic of Croatia has taken significant measures on the expenditure side of the State Budget in order to preserve jobs at employers' whose economic activity has been disrupted by special circumstances, as well as in order to finance costs to preserve the health of the citizens.

In 2020, taxes on production and import were collected in the amount of 70 704 million kuna, which was a decrease of 13.0% compared to 2019, while the current taxes on income and wealth were collected in the amount of 25 076 million kuna, which was 6.0% lower than in the previous year. Furthermore, net social contribution revenues amounted to 45 069 million kuna, which was 4.8% less than in 2019.

National accounts data on taxes and social contributions are data on government cash receipts adjusted to the concepts of ESA in a way that time-adjusted cash (TAC) method is implemented.

Osim utjecaja proračunskog salda, najveći utjecaj na generiranje deficita u 2020. u odnosu na prethodne godine imao je znatno lošiji financijski rezultat izvanproračunskih korisnika i javnih poduzeća u odnosu na 2019. Utjecaj na generiranje deficita imalo je i povećanje ostalih rashodnih kategorija koje, među ostalim, uključuju isplaćene subvencije, socijalne naknade osim socijalnih transfera u naturi te naknade zaposlenima.

Nadalje, ostvaren je porast investicija, koje su u 2020. iznosile 20 707 milijuna kuna, što je za 19,2% više nego u 2019. Rashodi kapitalnih transfera na osnovi plaćanja po garancijama, preuzimanja duga i kapitalnih injekcija u 2020. iznosili su 942 milijuna kuna, što je utjecalo na povećanje deficita, kao i uključivanje rashoda za poticajnu stanogradnju.

U 2020. kamatni rashodi iznosili su 7 404 milijuna kuna, što je za 16,9% manje nego u 2019., kada su iznosili 8 907 milijuna kuna.

U usporedbi s Listopadskom notifikacijom, deficit/suficit države za razdoblje od 2017. do 2019. revidiran je te je u 2017. suficit bio manji za 159 milijuna kuna ili 0,04% BDP-a, dok je u 2018. suficit bio manji za 100 milijuna kuna ili 0,03% BDP-a, dok je u 2019. suficit bio manji za 390 milijuna kuna ili 0,10% BDP-a. Spomenute revizije proizlaze najvećim dijelom zbog metodološkog tretmana poticajne stanogradnje, promjena sektorske klasifikacije, ažuriranja izvora podataka i ostalih manjih metodoloških izmjena.

Nadalje, u obuhvat opće države nakon Listopadske notifikacije, u skladu s Priručnikom o javnom deficitu i dugu uključena su preostala javna poduzeća koja obavljaju pomoćne funkcije države kao i jedinice koje su pale test tržišnosti. Ona, među ostalim, uključuje i razvojne agencije, poduzetničke centre, centre kompetencije te ostale jedinice koje obavljaju pomoćne djelatnosti države ovog tipa.

U 2020. primarni deficit opće države iznosio je -20 095 milijuna kuna ili 5,4% BDP-a, što je za 30 202 milijuna kuna manje nego u 2019.

Razina konsolidiranog duga sektora opće države (tzv. maastrichtški dug) na kraju 2020. bila je za 36,8 milijardi kuna ili 12,6% veća u odnosu na stanje s kraja 2019. Od toga je 32,8 milijardi kuna objašnjeno neto zaduživanjem, a ostatak deprecijacijom tečaja kune u odnosu na euro.

Trend smanjivanja udjela maastrichtškog duga u BDP-u, koji je trajao od 2013., naglo je preokrenut zbog krize izazvane pandemijom bolesti COVID-19. Stoga je udio duga opće države u BDP-u u 2020. porastao za 15,9 postotnih bodova u odnosu na 2019. godinu te je iznosio 88,7%, što je prouzročeno s jedne strane većom potrebom za zaduživanjem države, a s druge padom BDP-a zbog smanjene aktivnosti gospodarstva.

[Ovdje možete preuzeti EDP tablice iz ovog Priopćenja u Excel-formatu.](#)

[Ovdje možete preuzeti tablicu temeljnih agregata sektora opće države u Excel-formatu.](#)

The biggest impact on generating deficit, except State Budget working balance, in 2020 compared to previous years was caused by the significantly worsened financial result of extrabudgetary users and public corporations compared to 2019. The impact on generating deficit was also caused by an increase in other expenditure categories, which also include subsidies payable, social benefits other than social transfers in kind and compensation of employees.

Furthermore, an increase in investments was recorded, which amounted to 20 707 million kuna in 2020, which was 19.2% higher than in 2019. Payments for guarantees called, debt assumptions and capital injections in 2020 were recorded in the amount of 942 million kuna, which influenced an increase in deficit as well as inclusion of stimulating housing expenditures.

In 2020, paid interests amounted to 7 404 million kuna, which was a decrease of 16.9% compared to 2019, when they amounted to 8 907 million kuna

Compared to the October Notification, the government deficit/surplus for the period from 2017 to 2019 has been revised and the surplus was 159 million kuna lower in 2017, or 0.04% of GDP, while in 2018, the surplus was 100 million kuna lower, or 0.03% of GDP, and in 2019, it was 390 million kuna lower, or 0.10% of GDP. The aforementioned revisions resulted mainly from methodological treatment of stimulating housing, updating of the sector classification, updating of data sources and other minor methodological changes.

Additionally, in accordance with the Manual on Government Deficit and Debt, the general government coverage after the October Notification included public units that give ancillary government services as well as units fallen market/non-market test. They, among others, also include developing agencies, entrepreneur centres, competence centres and other similar ancillary units

In 2020, the primary deficit of the general government amounted to -20 095 million kuna, or 5.4% of GDP, which was 30 202 million kuna lower than in 2019.

The level of the consolidated general government debt (the so-called Maastricht debt) at the end of 2020 was 36.8 billion kuna, or 12.6% higher than at the end of 2019. Out of that, 32.8 billion kuna was accounted for by net borrowing and the rest by depreciation of kuna exchange rate against euro.

The downsizing trend in Maastricht debt-to-GDP ratio, which began in 2013, was abruptly reversed due to the crisis caused by the COVID-19 pandemic. Therefore, the general government debt-to-GDP ratio in 2020 increased by 15.9 percentage points as compared to 2019 and stood at 88.7%, which was caused by larger borrowing requirement of the government on the one hand and by drop in GDP due to fall in economic activity on the other.

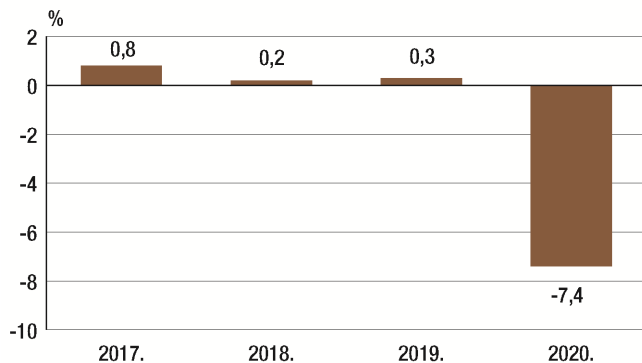
[EDP excel tables from this First Release can be downloaded here.](#)

[Excel table with data on the main aggregates of the general government sector from this First Release can be downloaded here.](#)

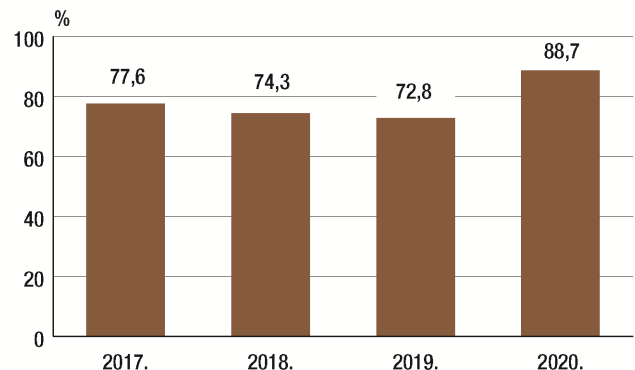
1. PRIKAZ PREKOMJERNOGA PRORAČUNSKOG MANJKA/VIŠKA I RAZINE DUGA TE POVEZANIH PODATAKA
REPORTING OF EXCESSIVE GOVERNMENT DEFICIT/SURPLUS AND DEBT LEVELS AND PROVISION OF ASSOCIATED DATA

	2017.		2018.		2019.		2020.	
	mil. kuna Mln kuna	%	mil. kuna Mln kuna	%	mil. kuna Mln kuna	%	mil. kuna Mln kuna	%
Bruto domaći proizvod, tekuće tržišne cijene Gross domestic product at current market prices	367 501	100,0	385 377	100,0	402 332	100,0	371 517	100,0
Neto uzajmljivanje (-)/neto pozajmljivanje (+) Net borrowing (-)/net lending (+)								
Opća država General government	2 796	0,8	863	0,2	1 199	0,3	-27 499	-7,4
Središnja država Central government	2 182	0,6	465	0,1	2 000	0,5	-23 960	-6,4
Lokalna država Local government	-63	-0,02	-378	-0,10	-1 661	-0,4	-3 724	-1,0
Fondovi socijalne sigurnosti Social security funds	678	0,2	775	0,2	861	0,2	184	0,0
Konsolidirani dug opće države General government consolidated gross debt								
Opća država General government	285 108	77,6	286 277	74,3	292 920	72,8	329 684	88,7
Rashodi opće države General government expenditure								
Bruto investicije u fiksni kapital Gross fixed capital formation	10 107	2,8	13 521	3,5	17 366	4,3	20 707	5,6
Kamate (konsolidirano) Interest (consolidated)	9 719	2,6	8 853	2,3	8 907	2,2	7 404	2,0

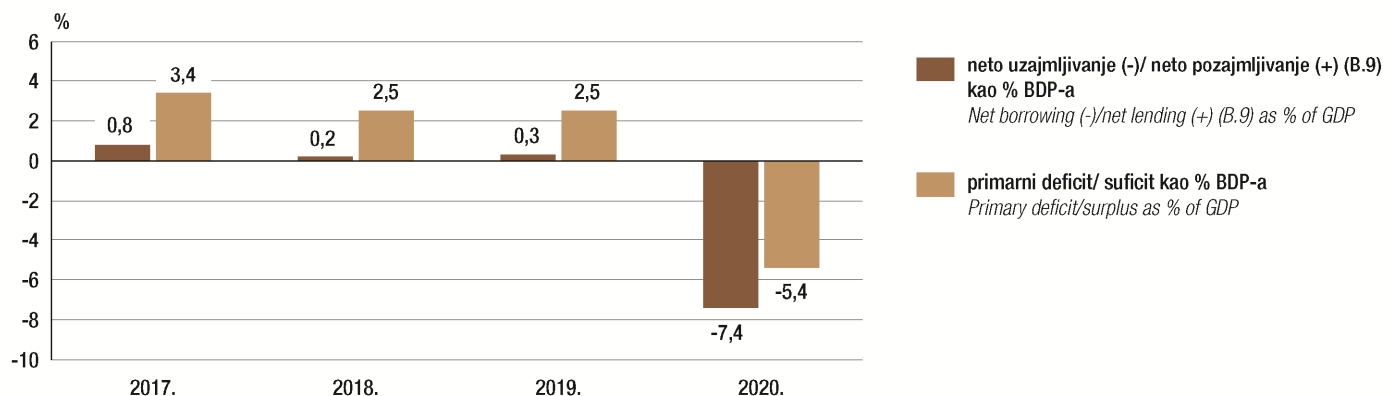
G-1. PRORAČUNSKI MANJAK/VIŠAK OPĆE DRŽAVE (B.9) 2017. – 2020.
GENERAL GOVERNMENT DEFICIT/SURPLUS (B.9), 2017 – 2020

G-2. KONSOLIDIRANI DUG OPĆE DRŽAVE 2017. – 2020.
GENERAL GOVERNMENT CONSOLIDATED DEBT, 2017 – 2020

G-3. PRIMARNI DEFICIT OPĆE DRŽAVE 2017. – 2020.
GENERAL GOVERNMENT PRIMARY DEFICIT, 2017 – 2020

2. USPOREDNI PRIKAZ TRAVANJSKE NOTIFIKACIJE 2021. I LISTOPADSKE NOTIFIKACIJE 2020. PREKOMJERNOGA PRORAČUNSKOG MANJKA I RAZINE DUGA

COMPARISON OF APRIL 2021 NOTIFICATION WITH OCTOBER 2020 NOTIFICATION OF GOVERNMENT DEFICIT AND DEBT LEVELS

	2017.		2018.		2019.		2020.	
	mil. kuna Mln kuna	%	mil. kuna Mln kuna	%	mil. kuna Mln kuna	%	mil. kuna Mln kuna	%
Neto uzajmljivanje (-)/neto pozajmljivanje (+) (B.9) <i>Net borrowing (-)/net lending (+) (B. 9)</i>								
Travanjska notifikacija 2021. <i>April 2021 Notification</i>	2 796	0,8	863	0,2	1 199	0,3	-27 499	-7,4
Listopadska notifikacija 2020. <i>October 2020 Notification</i>	2 956	-1,0	962	0,8	1 589	0,2	-	-
Razlika Difference	-159	1,7	-100	-0,6	-390	0,1	-	-
Konsolidirani dug opće države <i>General government consolidated debt</i>								
Travanjska notifikacija 2021. <i>April 2021 Notification</i>	285 108	77,6	286 277	74,3	292 920	72,8	329 684	88,7
Listopadska notifikacija 2020. <i>October 2020 Notification</i>	284 948	80,8	286 213	77,8	292 926	74,7	-	-
Razlika Difference	160	-3,2	64	-3,5	-6	-1,9	-	-

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Osnovni pojmovi i definicije

Sektor opće države (S.13) uključuje sve institucionalne jedinice koje su ostali netržišni proizvođači, čiji je output namijenjen individualnoj i zajedničkoj potrošnji, te se uglavnom financira od obveznih uplata jedinica koje pripadaju drugim sektorima i/ili svih institucionalnih jedinica koje su ponajprije uključene u preraspodjelu nacionalnog dohotka i bogatstva.

Sektor opće države sastoji se od tri podsektora: središnje države (S.1311), lokalne države (S.1313) i fondova socijalnog osiguranja (S.1314). Središnja država obuhvaća državne upravne organizacije, državne agencije te ostale vladine institucije koje imaju nadležnost nad cijelim gospodarskim teritorijem te su odvojene od fondova socijalne sigurnosti. Središnja država uključuje i neprofitne institucije koje su pod kontrolom i uglavnom ih financira središnja vlast. Središnja država u ovome fiskalnom izvješću obuhvaća korisnike državnog proračuna, izvanproračunske korisnike (Hrvatske vode, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Hrvatske ceste, Hrvatski fond za privatizaciju do 31. ožujka 2011., Agenciju za upravljanje državnom imovinom do 30. rujna 2013., Centar za restrukturiranje i prodaju te Državni ured za upravljanje državnom imovinom kao njezinih pravnih slijednika) HŽ Infrastrukturu, HRT, Hrvatske autoceste, Autocestu Rijeka – Zagreb, zajedno s Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak, Državnom agencijom za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Hrvatskim operatorom tržišta energije i Hrvatskom regulatornom agencijom za mrežne djelatnosti koji su reklasificirani u sektor države (središnje države).

NOTES ON METHODOLOGY

Basic concepts and definitions

The general government sector (S.13) includes all institutional units that are other non-market producers, whose output is intended for individual and collective consumption and mainly financed by compulsory payments made by units belonging to other sectors and/or all institutional units principally engaged in the redistribution of national income and wealth.

The general government consists of three sub-sectors: the central government (S.1311), the local government (S.1313) and the social security funds sub-sector (S.1314). The central government comprises departments of government administration and other central government agencies, authorities and institutions whose jurisdiction covers the entire economic territory, apart from the administration of the social security funds sub-sector. It also includes non-profit institutions that are controlled and chiefly financed by the central government. The central government in this EDP Report includes central government budgetary users, extra-budgetary users (the Croatian Waters, the Fund for Environmental Protection and Energy Efficiency, the Croatian Roads, the Croatian Privatization Fund until 31 March 2011, the Agency for Management of the Public Property until 30 September 2013, that is, the Restructuring and Sale Center and the State Property Management Administration as its legal successors), the Croatian Railways Infrastructure, the Croatian Radio and Television, Hrvatske Autoceste d. o. o., the Rijeka-Zagreb Motorway together with the Croatian Bank for Reconstruction and Development, the State Agency for Deposit Insurance and Bank Resolution, the Croatian Energy Market Operator and Croatian Regulatory Authority for Network Industries, which have been reclassified into the government sector (the central government).

Lokalna država obuhvaća jedinice lokalne i područne samouprave te sve korisnike lokalnih proračuna. Uključuje i neprofitne institucije koje su pod kontrolom lokalne vlasti i uglavnom ih ona financira. Podsektor fondova socijalne sigurnosti uključuje sve institucionalne jedinice čija je primarna djelatnost administracija sustava socijalne sigurnosti. Stoga taj sektor čine Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatski zavod za zapošljavanje.

Proračunski manjak (višak) znači neto uzajmljivanje/neto pozajmljivanje (EDP B.9) sektora opće države (S.13) odnosno razliku između ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, kako je definirano u ESA-i 2010.

Prema novoj metodologiji ESA-e 2010 nema više prilagodbi za tretman tijekomova kamata iz swap ugovora i sporazuma o terminskom tečaju, tako da su EDP B.9 i B.9 prema metodologiji ESA-e 2010 jednaki.

Dug opće države predstavlja bruto nominalnu vrijednost duga na kraju godine. Dug se odnosi na jedinice klasificirane prema službenoj sektorskoj klasifikaciji u sektor opće države (S.13), a čine ga sljedeći financijski instrumenti: gotovina i depoziti (AF.2); dužnički vrijednosni papiri (AF.3) te krediti i zajmovi (AF.4), kako je definirano u ESA-i 2010.

Kratice

BDP	bruto domaći proizvod
COVID-19	bolest prouzročena koronavirusom
EDP	postupak prekomjernog deficita
ESA	Europski sustav nacionalnih računa
EU	Europska unija
HRT	Hrvatska radiotelevizija
HŽ	Hrvatske željeznice
mil.	milijun
PDV	porez na dodanu vrijednost

Znakovi

- nema pojave

The local government sector comprises local and regional self-government units as well as all local budget users. Included in the local government sector are also non-profit institutions controlled and chiefly financed by local authorities. The social security funds sub-sector includes all public sector institutional units whose main activity consists in administering funded social insurance systems. Therefore, it consists of the Croatian Health Insurance Fund, the Croatian Institute for Pension Insurance and the Croatian Employment Institute.

The government deficit (surplus) means the net borrowing/net lending (EDP B.9) of the general government sector (S.13) defined as a difference between a total revenue and a total expenditure.

According to the new ESA 2010 methodology, no further adjustments are made in the treatment of the interest calculation of flows relating to swaps and forward rate agreements, which means that EDP B.9 is now aligned with B.9 according to the ESA 2010.

The general government debt is defined as gross debt nominal value at the year end. The debt refers to the units classified in the general government sector (S.13) according to the sector classification and consists of the following financial instruments: currency and deposits (AF.2), debt securities (AF.3) and loans (AF.4), as defined in the ESA 2010.

Abbreviations

COVID-19	COrona Virus Disease-19
EDP	excessive deficit procedure
ESA	European System of Accounts
EU	European Union
GDP	gross domestic product
mln	million
VAT	value added tax

Symbols

- no occurrence

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Published by the Croatian Bureau of Statistics, Zagreb, Ilica 3, P. O. B. 80

Telefon/ Phone: +385 (0) 1 4806-111, telefaks/ Fax: +385 (0) 1 4817-666

Novinarski upiti/ Press corner: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Persons responsible:

Suzana Šamec, načelnica Sektora makroekonomskih statistika

Suzana Šamec, Director of Macroeconomic Statistics Directorate

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Lidija Brković, Director General

Priredili: Valentina Hudiluk, Milan Milković i Maja Bačelić

Prepared by: Valentina Hudiluk, Milan Milković and Maja Bačelić

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.
USERS ARE KINDLY REQUESTED TO STATE THE SOURCE.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Customer Relations and Data Protection Department

Informacije i korisnički zahtjevi
Information and user requests

Pretplata publikacija
Subscription

Telefon/ Phone: +385 (0) 1 4806-138, 4806-154
Elektronička pošta/ E-mail: stat.info@dzs.hr
Telefaks/ Fax: +385 (0) 1 4806-148

Telefon/ Phone: +385 (0) 1 4806-115
Elektronička pošta/ E-mail: prodaja@dzs.hr
Telefaks/ Fax: +385 (0) 1 4806-148